

Karel Heirbaut is bekend geworden voor zijn strijd tegen sociaal onrecht. Hij lag mee aan de basis van een belangrijke beweging van strijdsyndicalisten in het Waasland. Met zijn theaterstukken, boeken en foto's verspreidde hij zijn maatschappijkritisch gedachtegoed. In 2001 overleed Heirbaut aan longvlieskanker. Hij werd 73 jaar en liet een belangrijk oeuvre na, waarin hij een deel van de sociale geschiedenis in het Waasland vastlegde.

Een korte biografie

Karel Heirbaut werd op 27 juli 1927 in Sint-Niklaas geboren. Hij kwam uit een zeer katholieke familie, waarvan veel leden priester of non werden. Na een verblijf in een weeshuis belandde hij op zevenjarige leeftijd in het gezin van zijn grootmoeder. Die had zelf 20 kinderen en leidde een [klompenmakerij](#) .

Karel was de jongste van de bende en de oogappel van zijn grootmoeder. Hij voelde zich daar gelukkig en had er een onbekommerde jeugd. Er was altijd voldoende en gezond te eten en te drinken – ze waren vegetariërs van het eerste uur. Hij had veel sociale contacten, deed aan sport en zat als jonge gast bij de kajotters. Hij hield van zijn familie en van de natuur. Toen grootmoeder overleed, ging ieder zijn eigen gang. De houten klompen werden vervangen door schoenen. Eén zus ging het klooster in, Heirbauts broers werden zelfstandigen. Zelf leerde hij het bakkersvak.

Karel leerde Leona Weyn kennen en trouwde met haar. Hij herschoolde zich tot bankwerker en kwam in de fabriek terecht, eerst bij de SVK en Nobels-Peelman in Sint-Niklaas, daarna op de Boelwerf in Temse. Hij kwam al snel in contact met de vakbond en engageerde zich in de Katholieke Werkliedenbond. Die vormde hem tot een echte militant. Heirbaut werd wijkmeester en later voorzitter van het gewest. De ontwikkelingen in het denken van de jaren 1960 zorgden ervoor dat hij zich afkeerde van de doctrine van de kerk als instituut van de macht. Hij richtte samen met veel andere militanten Actie Rechtvaardigheid op. Die actiegroep verenigde iedereen die opkwam tegen onrecht en tegen de klassenmaatschappij. Met ludieke acties bracht ze een beweging op gang in het Waasland en ver daarbuiten: tegen de klassenverdeling op de treinen, in de klinieken en in de kerk.

In de fabrieken leerde Heirbaut het harde kapitalisme en het socialisme kennen. Zijn uitgangspunt was dat het kapitalisme mens, milieu en dier kapotmaakt. Hij verslond kranten, luisterde naar de radio en keek televisie, hij leerde talen en verkende de wereld. Hij voelde zich solidair met elke verdrukte op de wereldbol. Op de Boelwerf pleitte Heirbaut als secretaris van de ondernemingsraad van het ACV voor een nauwe samenwerking met de militanten van het ABVV.

Hij organiseerde acties voor meer veiligheid, voor beschermingsmaatregelen tegen asbest, tegen de ongelijke behandeling van de Turkse gastarbeiders bij onderaannemers, tegen controle op werknemers door privépolitie ... Met een geleend fototoestel maakte hij stiekem [foto's van de werkers op de Boelwerf](#).

Een fotoboek dat de patroon van de Boelwerf wilde uitgeven voor de 150e verjaardag van de werf, was daar de aanleiding voor. In het boek zouden enkel modellen van schepen komen, zonder één enkele foto van de scheepsbouwers. De fotoreeks van Heirbaut is een de weinige blijvende getuigenissen van de stielmannen en de werkers op de Boelwerf. Door zijn engagement zonder compromissen genoot Karel Heirbaut veel ontzag bij de arbeiders. De machtigen verfoeiden hem en vakbondsverantwoordelijken wisten geen raad met hem. Het ACV zette Heirbaut aan de deur. Om ervoor te zorgen dat hij niet ontslagen werd, gaf het ABVV hem toen onderdak. Bij de eerste ontslaggolven in 1981 was het wel zover. Karel was een van de 128 arbeiders die bij een collectief ontslag op straat werden gezet.

Voor hem brak er toen geen tijd van verbittering aan, maar een van schrijven, [reizen](#), fotograferen, collages maken, debatteren en deelname aan solidariteitsacties met [milieuactivisten en andersglobalisten](#)

. Heirbaut werd zo een chroniqueur van zijn tijd. Hij publiceerde zijn werk ook, meestal in eigen

beheer. Als thema koos hij voor de gewone verhalen van mensen en hij zette de politiek hij in haar hemd.

Boegbeeld Boelwerf Temse Karel Heirbaut overleden

(De Standaard, 03/04/2001)

SINT-NIKLAAS - Karel Heirbaut, jarenlang syndicalist op de Boelwerf in Temse, is vrijdag 30 maart overleden. Dat is pas vandaag bekendgemaakt. Heirbaut is bekend geworden om zijn strijd tegen sociaal onrecht. Hij is overleden aan asbestkanker. In de jaren '70 vocht hij trouwens samen met andere militanten op de Boelwerf om het asbest van de werf te krijgen.

{loadposition user8}